

РЕШЕНИЕ

№ 20671

гр. София, 14.12.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 66 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и седми ноември през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: ГЕОРГИ ИЛ. АЛИПИЕВ

при участието на секретаря ГАЛИНА ХР. ХРИСТОВА
като разгледа докладваното от ГЕОРГИ ИЛ. АЛИПИЕВ Гражданско дело № 20221110131539 по описа за 2022 година

Производството по делото е образувано по предявени от А. П. Ц. против *** - чуждестранно АД, учредено съгласно законите на Р. У., главни иски с правно основание чл. 128, т. 2 КТ вр. чл. 16, ал. 1, т. 2 НСОПЗ, чл. 86 ЗЗД и чл. 74, ал. 4 КТ вр. чл. 26, ал. 1, пр. 1 ЗЗД:

- за осъждане на ответника да заплати на ищеца сумата от 684,60 лв. - незаплатени секторни плащания по чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г. за първите два международни полета /сектора/ за периода 01.05.2019 г. - 31.05.2019 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба в съда - 13.06.2022 г., до погасяване на вземането, както и сумата от 205,57 лв. - мораторна лихва върху главницата за периода 10.06.2019 г. - 10.06.2022 г.;
- установителен иск за прогласяване за нищожна поради противоречие със закона на разпоредбата на чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г. в следната ѝ част: “Страните изрично се договарят и признават, че сумите за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя съгласно чл. 5Б и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори “.
- Евентуален иск по чл. 74, ал. 4 КТ вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 ЗЗД за прогласяване за нищожна поради заобикаляне на закона на разпоредбата на чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г., в следната ѝ част: “Страните изрично се договарят и признават, че сумите за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя съгласно чл. 5Б и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези

сектори“. Претендира разноски.

Ищецът твърди в исковата молба и молба от 23.02.2023 г. /л. 121/, след изрични указания относно ответника - работодател, че е сключила с ответника - У. дружество ***, трудов договор от 31.03.2019 г., анексиран с анекс от 01.01.2020 г. и от 19.10.2020 г., по силата на който е била назначена на длъжност „стюардеса“ НКПД 2011-5111-3006, като е постъпила на работа. Трудовото правоотношение е било прекратено на осн. чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ на 20.04.2022 г. Ищцата сочи, че като стюардеса при ответника е изпълнявала всеки ден през м. 05.2019 г. полети /сектори/, по повече от един на ден. Излага, че нейн работодател е У. дружество ***, а не *** чрез клона му в Р. Б., понеже:

- В сключения на 09.08.2017 г. с У. дружество *** договор за обучение дружеството е посочено като спонсор и ищцата се задължила след завършване на обучението да постъпи на работа при спонсора;
- У. дружество е посочено в титулната част на трудовия договор като работодател;
- У. дружество се е самоопредило като действителния работодател за целите на данъчното облагане, като именно то /а не клонът/ оперира въздухоплавателните средства като лицензиран авиационен оператор. За данъчни цели ответникът е местно лице на Конфедерация Швейцария. Сочи, че когато стюардеса полага труд на борда на самолети, оперирани от У. дружество, то тази стюардеса не би могла да се счита за от една страна за служител на чуждестранно дружество за целите на данъчното облагане и от друга страна за служител на клона за целите на осигуряването и за контрола на работодателя;
- Позовава се на Регламент ЕО № 883/2004 г. на ЕС - У. дружество като работодател е определило „основната база“ на ищцата. Позовава се и на Директива 2001/23/ЕО и на Директива 2008/94/ЕО . Сочи, че ако се приеме, че работодател е клонът, то това би довело до неоснователно накърняване на минималното ниво на защита в случай на неплатежоспособност;
- У. дружество е упражнявало действителната работодателска власт спрямо ищцата и е поемало разходите за заплата и командировъчни средства;
- У. дружество е заплащало трудовите възнаграждения на ищцата, понеже то е действителният титуляр на банковите сметки, чрез които са извършвани плащанията;
- Обстоятелството, че клонът е подал уведомление по чл. 62 КТ, съставлява нарушение;
- Дори да се приеме, че работодател е клонът, то ищецът се позовава на съдебна практика, според която като надлежен участник в процеса - като пълноправен ответник, би могло да участва и само У. дружество, понеже клонът е в неговата структура и последиците настъпват и за У. дружество - Решение 25/14.03.2022 г. по гр.д. № 1728/2021 г. Трето ГО на ВКС и Определение 601/19.07.2022 г. на Четвърто ГО на ВКС по гр.д. № 330/2022 г.

Поради това предявява след указания на съда искове единствено срещу У. дружество.

Излага, че според чл. 5б от трудовия договор за всеки полет за деня се изплаща секторно плащане, като разпоредбата на чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г. в следната ѝ част: “Страните изрично се договарят и признават, че сумите за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя съгласно чл. 5Б и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори “ е нищожна. Ищецът сочи, че са му заплащани плащания за всеки трети, четвърти и следващи сектори за деня за м.05.2019г., но не и за първи и втори приключен сектор. Твърди, че цитираната клауза от договора, според която плащанията по първи и втори сектор за деня се считат за включени в основното възнаграждение и не подлежат на премиално възнаграждение /бонус/ подобно на следващите полети за деня, е нищожна. Позицията се на нищожност поради:

- Противоречие със закона - чл. 242 КТ, чл. 247 КТ вр. чл. 4, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, т. 2 НСРОЗ;
- Евентуално поради заобикаляне на закона - чл. 242 КТ, чл. 247 КТ вр. чл. 4, ал. 2 и чл. 16, ал. 2, т. 2 НСРОЗ.

Твърди, че през м. 05.2019 г. е извършила общо 33 международни полети /сектори/, като незаплатени и останали горепосочените суми. Моли съдът да обяви клаузата за невалидна на сочените основания.

С молба от 25.09.2023г. ищецът на основание чл. 233 ГПК прави отказ от иска по чл. 74, ал. 4 КТ вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 ЗЗД за прогласяване за нищожна поради поради противоречие със закона и при условията на евентуалност поради заобикаляне на закона на разпоредбата на чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г., в следната ѝ част, в която “*Страните изрично се договарят и признават, че сумите за първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя съгласно чл. 5Б и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори*“

С протоколно определение от 25.09.2023г., съдът е прекратил производството в частта, относно предявения иск по чл. 74, ал.4 от КТ, във вр. чл. 26, ал. 1, пр. 2 ЗЗД, като в осъдителната част по предявените искове с правно основания чл. чл. 128, т. 2 КТ вр. чл. 16, ал. 1, т. 2 НСРОЗ и чл. 86 ЗЗД производството е продължило.

В срока по чл. 131 ГПК ответникът е подал отговор на исковата молба, в която оспорва да е работодател на ищцата.

Твърди, че работодател е *** - чуждестранно АД, действащо чрез клон му в Р. Б., поради това че:

- Клонът притежава работодателска правосубектност съгласно § ДР КТ. Развива в молба от 28.03.2023 г., че да се приеме, че работодател на всички стюардеси и стюарди е У. дружество обезсмисля регистрацията на клон в Р. Б. по см. на ТЗ;

- Въпреки някои неточности при изготвяне на трудовия договор, то: в титулната му част е записано, че *** - чуждестранно АД действа чрез клона; в чл. 8 от договора е записано, че изп. директор на клона упражнява правата на работодателя; договорът е подпечатан с печата на клона;
- Анексите към трудовия договор са сключени от клона;
- Клонът е подал уведомление по чл. 62, ал. 5 КТ, той е отбелязан и в трудовата книжка на ищцата като работодател;
- Трудовите възнаграждения се изплащат от клона на чуждестранното дружество в Р. Б., както и осигуровките; длъжността е разкрита в щатното разписание на клона;
- Не възприема цитираната от ищцата практика, като излага в тази връзка, че допускането да се води надлежно процес срещу юридическо лице, част от структурата на което е действителният работодател - поделение, накърнява правата на ответника значително;

Поради това твърди, че искът е недопустим или евентуално неоснователен. Съдът намира, че обстоятелството кое лице е работодател на ищцата подлежи на изследване по съществото на спора, вкл. след анализ на всички доказателства и изслушване на ССЧЕ. Цитираната практика от ответника за недопустимост на иска датира от 2001 г. - 2010 г. и е възможно да е постановена при други факти; преди приемане на ТР от 2012 г.

По съществото на спора - ответникът не спори, че за периода 01.05.2019 г. – 31.05.2019г., ищцата е полагала труд по трудово правоотношение с определено лице като работодател на длъжността „Стюардеса“, като е изпълнявала международни полети или сектори. Твърди обаче, че клаузите на договора са валидни. Сочи, че заплащането за първите два полета за деня по взаимната воля на страните съгл. чл. 5б от договора е включено и е част от основното трудово възнаграждение. На допълнително възмездяване подлежат единствено трети, четвърти и следващи полети.

На второ място сочи, че полетите извършени след 20-то число на съответния месец се заплащат на следващия месец. Ответникът оспорва клаузата на чл. 5б от договора да противоречи или да заобикаля сочените разпоредби на КТ и НСОПЗ или други императивни разпоредби. Позовава се на давност. Претендира разноски.

Съдът, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид доводите на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

По делото не е спорно, а и от представените писмени доказателства се установява, че ищецът по силата на сключен трудов договор от 31.03.2019г., анексиран с анекс от 01.01.2020 г. и от 19.10.2020 г. е била назначена на длъжност „стюардеса“ НКПД 2011-5111-3006, като е постъпила на работа; че трудовото правоотношение е прекратено на осн. чл. 325, ал. 1, т. 1 КТ на 20.04.2022 г.; че ищцата като стюардеса е изпълнявала през м. 05.2019 г.

полети /сектори/, по повече от един на ден; че трети, четвърти и следващи полети са заплатени на ищцата в уговорения размер и в срок.

От предметното съдържание на представения трудов договор от 31.03.2019г., се установява, че в чл.5а от същия за работодателя е уговорено задължение да заплаща на служителя брутна годишна заплата в размер на 10685 лв., платима на 12 равни месечни вноски в зависимост от действително отработените месеци, която сума включва всички допълнителни месечни възнаграждения с постоянен характер, включително брутна фиксирана сума за допълнителна работа, извънреден труд и работа по време на празници, брутна фиксирана сума за часовете, в които служителят е бил в режим на готовност, брутна фиксирана сума за следобедни и нощни смени, брутна фиксирана сума за прослужено време.

Страните са уговорили и че след всеки планиран и приключен сектор работодателят ще заплаща на служителя така нареченото „секторно плащане“, като първите два планирани и приключени сектора за всеки ден ще се считат включени в размера на основната брутна заплата на служителя и работодателят няма да бъде длъжен да прави отделни плащания за тези сектори. Размерът на всяко стандартно секторно плащане за секторите приключени от служителя в един ден, в допълнение към първите два сектора, ще бъде в размер на 24,45 лв. бруто, която сума, ще бъде заплащана всеки месец от работодателя допълнително. Уговорено е също така, че служителят има право да получава за времето на изпълнение на международни полети допълнителни командировъчни по смисъла на раздел IV от Наредбата за командировките и специализациите в чужбина в размери, допълнително установени в изрична заповед от работодателя. С анекс от 01.01.2020г. договърът е изменен, като размерът на основната брутна заплата, включваща горепосочените компоненти, се увеличава на 11573 лева, а считано от 01.04.2020г., размерът на трудовото възнаграждение се увеличава на 12 288 лв.

С анекс от 19.10.2020г. основният трудов договор е изменен, като на основание чл. 67, ал., т.1 КТ работодателят наел служителя за неопределено време.

На 20.04.2022г. трудовото правоотношение между страните е прекратено на основание чл. 325, ал.1, т.3 КТ.

От приложения към делото полетен график за месец май (л.17), се установява, че ищцата е реализирала общо 33 полета /33 сектора/, като от тях общо 5 полета /сектора/ са изпълнени извън нормата на чл. 5б от трудовия договор, а именно над първите два сектора, приключени в един ден.

За изясняване на спора по делото е изготвена и приета съдебно-счетоводна експертиза, от която се установява, че в процесния период ищцата е прелетяла общо 33 сектора, като само за 5 от тях работодателят е заплатил възнаграждение в общ размер на 122,25 лв. Установява се, че в случай, че се приемат, за дължими суми за „секторни плащания“ за 1-ви и 2-ри сектор, то за прелетените общо 33 сектора за процесния период се дължи сума в размер на общо 806.85 лв., от която следва да се приспадне платената сума за 5-те

сектора. В този смисъл незаплатената сума за първите два сектора, завършени в един полет, вещото лице посочва, че възлиза в размер на 684.60 лв. Изяснява се, че лихвата, ако се приеме, че главницата възлиза в размер на 684.60 лв., изчислена считано от 10-тия ден на следващия месец до 10.06.2022г. ще е в размер на 205.57 лв.

Във връзка с възраженията на ответника за липса на пасивна процесуална легитимация по отношение на У. дружество по делото се изяснява, че осигурителните вноски и трудовото възнаграждение на ищеца са внасяни от „*** - клон Б.“. Изяснява се, че в „*** - клон Б.“ има назначени на трудов договор служители.

При така установената фактическа обстановка, съдът приема от правна страна следното:

По допустимостта на исквете:

Клонът на търговско дружество не е самостоятелен правен субект, а е част от търговското предприятие, което се персонифицира единствено чрез собственика си - търговско дружество. Макар да са налице елементи на известна правна самостоятелност, те не водят до обособяване на клона като правен субект, той не е самостоятелен носител на права и задължения, а страна по сключените чрез клона сделки е търговецът. Поради това се приема, че клонът на търговско дружество, независимо от правноорганизационната форма на последното, не може да бъде страна в гражданския процес /Решение № 1217 от 19.06.1998г. на ВКС по гр. д. № 926/98г., Определение № 132 от 30.03.2022г. на ВКС по ч.т.д.№542/2022г. и др./. В хипотезата на специалната работодателска правоспособност по смисъла на § 1, т. 1 ДР КТ, клонът, като организационно обособената структура на търговеца, може да участва като страна в производство по трудови спорове, но постановеното спрямо него решение обвързва юридическото лице, в чиято организационна структура той е включен. Затова в този случай като надлежна страна в процеса могат да участват както организационно обособената структура, поради призната от Кодекса на труда правоспособност по трудови спорове, така и юридическото лице, в чиято структура е клонът и в чиято правна сфера настъпват правните последици на решението. В този смисъл са и разясненията, дадени с решение №310/15.06.2012г., по гр. д. № 458/2010г. на ВКС, ГК, IV ГО; решение №325/22.07.2011г. по гр. д. № 954/2010г. на ВКС, ГК, IV ГО, Определение №204 от 30.12.2008г. на ВКС по гр. д. №5022/2008г., II г. о. и др. По делото действително се установява, че в процесното трудово правоотношение голяма част от работодателските права и задължения са упражнявани от „*** - клон Б.“. В случая обаче в трудовите договори на ищеца и последващите анекси към тях като работодател е посочено ответното дружество, което е и страна по трудовото правоотношение. В този смисъл възражението за ненадлежна легитимация на ответното дружество - „****“ се явява неоснователно.

По исквете по чл. 128, т. 2 КТ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

Съгласно нормата на чл. 128 КТ, работодателят е длъжен да плаща в установените срокове на работника или служителя уговореното трудово

възнаграждение за извършената работа. При предявен иск по чл. 128 КТ в тежест на работника, респ. служителя, е да докаже, че претендираното от него неизплатено възнаграждение /основно или допълнително/ действително е било уговорено с работодателя, че то е било част от съдържанието на трудовото правоотношение, както и че е престира реално уговорената работа, доколкото от тези положителни факти именно работникът черпи изгодни правни последици, а в тежест на работодателя е да докаже, че дължимото възнаграждение действително е било изплатено.

Между страните е било постигнато съгласие, че за първите два планирани и приключени сектора, работодателят не е длъжен да прави отделни плащания. По делото е установено по категоричен начин, че през за м. май 2019 г. ответното дружество е изплатило на ищцата секторни плащания за 5 сектора, в общ размер на 122,25 лв. Установи се, че останалите 28 сектора през съответния месец не са били заплатени, доколкото същите, съгласно разпоредбата на чл. 5 Б от трудовия договор от 31.03.2019 г., представляват част от трудовото възнаграждение, тъй като се явяват „два планирани и приключени сектора“ в рамките на деня.

Доколкото в разглеждания случай по делото е установено въз основа на заключението на вещото лице по приетата съдебно-счетоводна експертиза, че за м.05.2019г, ответникът е начислил и изплатил всички предвидени плащания – за 3-ти, 4-ти и следващи прелетени сектори, за първите два сектора, ищцата не се легитимира като кредитор на претендираното вземане за трудово възнаграждение по чл. 128, т. 2 КТ. В този смисъл щом няма главно задължение не може да възникне задължение за обезщетение за забава в размер на мораторната лихва по чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

С оглед гореизложеното претендираното вземане за трудово възнаграждение по чл. 128, т. 2 КТ, както и акцесорната претенция за обезщетение за забава следва да бъдат отхвърлени като неоснователни.

По разноските:

С оглед изхода на спора и на основание чл. 78, ал. 3 ГПК право на разноски има ответникът.

Предвид направеното възражение за прекомерност от въззивната страна, настоящият съдебен състав счита последното за основателно поради следните съображения.

На основание чл. 78, ал. 3 ГПК ответникът има право на разноски, съобразно с отхвърлената част от исковете. Същите са своевременно заявени и са представени доказателства, че са действително заплатени от ответника, съгласно представените по делото платежни документи в размер на 8062,24 лв. (л.292). С оглед направеното от ищеца възражение по реда на чл. 78, ал. 5 ГПК, съдът намира, че същото за основателно. Разпоредбата на чл. 78, ал. 5 ГПК предвижда, че при прекомерност на заплатеното от страната възнаграждение за адвокат, съдът може да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 ЗА. Съгласно чл. 7, ал. 2, т. 1 от Наредба №1 от 09.07.2004г. минималното възнаграждение в, предвид броя на предявените и разгледаните

от настоящия съдебен състав искове е 800 лв. Съдът намира, че действително заплатеният адвокатски хонорар, съотнесен към действителната фактическа и правна сложност на делото и при съобразяване на извършените процесуални действия в настоящото производство, се явява прекомерен и следва да бъде намален до сумата от 1000 лв. При тези съображения, дължимите на ответника разноси в исковото производство, съобразно отхвърлената част от исковете са в размер на 1300 лв. (300 лв. – възнаграждение за вещо лице и 1 000 лв. – възнаграждение за един адвокат).

С оглед гореизложеното, съдът

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ предявените от А. П. Ц. ЕГН *****, срещу „*** - У. ЦРТ“ - чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез „*** - У. ЦРТ - клон Б.“, ЕИК ***, искове с правно основание чл. 128, т. 2 КТ вр. чл. 16, ал. 1, т. 2 НСОПЗ и чл. 86 ЗЗД, с които се иска ответникът да бъде осъден да заплати на ищеца сумата от 684,60 лв., представляваща незаплатени секторни плащания по чл. 5 Б от трудов договор от 31.03.2019 г., ведно със законната лихва считано от предявяване на исковата молба в съда - 13.06.2022 г., до погасяване на вземането, както и сумата от 205,57 лв., представляваща мораторна лихва върху главницата за периода 10.06.2019 г. - 10.06.2022 г.;

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 3 ГПК В А. П. Ц. ЕГН *****, да заплати на „*** - У. ЦРТ“ - чуждестранно АД, извършващо дейност в Република Б. чрез „*** - У. ЦРТ - клон Б.“, ЕИК ***, сумата 1 300 лв. разноси по делото.

Решението може да бъде обжалвано пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчване на препис на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____